

**Ministerieel besluit houdende bescherming als monument van
Kasteel van Tillegem te BRUGGE**

DE VLAAMSE MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, l, 7;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009, 4 december 2009, 6 juli 2010, 7 juli 2010, 24 september 2010, 19 november 2010, 13 mei 2011, 10 juni 2011, 9 september 2011 en 14 oktober 2011;

Gelet op het ministerieel besluit van 28 juli 2011 houdende vaststelling van een ontwerp van lijst van als monument te beschermen Kasteel van Tillegem te BRUGGE;

Gelet op de behandeling van de uitgebrachte adviezen en ingediende bezwaren door Onroerend Erfgoed West-Vlaanderen op datum van 20 februari 2012, zoals voorgelegd aan de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 1 maart 2012,

BESLUIT:

Artikel 1. Wordt beschermd overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009:

Wegens de historische waarde, de historische in casu architectuur-historische en de sociaal-culturele waarde:

- als monument

Kasteel van Tillegem, gelegen te
BRUGGE (SINT-MICHIELS), Tillegemstraat 83

bekend ten kadaster:

BRUGGE, 24e afdeling, sectie A, perceelnummers 494D,495E,496D,512
(DEEL),513,514,517C,521B,521C,522,523,524B,526,527A,528A,529B,530F,532F,532
G,533H,535A, 575B,577B, 578E,578F,578G,579F,580A,581B,584,600B,600D,662D
zoals afgebakend op bijgevoegd plan

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Historische waarde:

- Als zijnde een getuige van het feodaal stelsel waarbij het domein vermoedelijk is ontstaan in de 12de eeuw, het centrum van de heerlijkheid binnenin het kroondomein Snellegem.

- Als zijnde een waardevol historisch kasteeldomein dat werd ingeplant op een gunstige fysische locatie voor bewoning kent die teruggaat op een vroeg-middeleeuwse heerlijkheid en zelfs ouder. Getuigen hiervan zijn o.m. de aanwezigheid van een circulaire op het domein en de archeologische vondsten.

- Het vormt bovendien een representatief voorbeeld van een kasteeldomein, bestaande uit verschillende functionele onderdelen, dienstgebouwen en andere aanhorigheden. De middeleeuwse gebouwenconfiguratie is gedeeltelijk bewaard gebleven bij de 19de-eeuwse wijzigingen, maar de hoofdstructuren van het domein - dreven, toegang, toegangsdreef, grachten, waterlopen, open grazige ruimte, bos - zijn wel grotendeels bewaard en herkenbaar gebleven, mede dankzij de dreven.

- Op het domein, ten zuidoosten van het kasteel, ligt een circulaire structuur met elementen die mogelijks verwijzen naar een motte.

- Als zijnde een restant van een middeleeuwse vierzijdige waterburcht die wellicht in de tweede helft van de 14de eeuw is ontstaan met militaire doeleinden, waarvan in de loop van de 18de eeuw de toenmalige hoofdstoren en de zijvleugels zijn gesloopt en de binnenstructuur is aangepast. Een bouwcampagne in het laatste kwart van de 19de eeuw voorzag in het aanbrengen van een neogotisch gevelparement en een toren.

Historische, in casu architectuurhistorische waarde waarde:

- Als zijnde een gaaf bewaard voorbeeld van een bestaand kasteel, met een oude kern die teruggaat tot de 14de eeuw, dat op het einde van de 19de eeuw onder invloed van de gangbare mode onder de kasteelheren van de Brugse rand, in de jaren 1870 in de typische neogotische stijl wordt heraangetrokken en dit onder leiding van Jean Bethune.

- Een fraai voorbeeld van een kasteel dat zoals meerdere kasteeltjes in de Brugse rand, op het einde van de 19de eeuw een neogotische verbouwing ondergaat die het uitzicht grondig veranderde. Achter de gevels gaan fraai aangeklede 18de-eeuwse salons schuil. Vooral bijzonder en uitzonderlijk is de imposante bordestrap waarvan de

trappaal en de leuning voorzien zijn van fraai houtsnijwerk met typische rocaillemotieven.

- De locatie die onderdak biedt aan de 18de-eeuwse salonschilderijen uit het huis Sint-Maartensplein 5 te Brugge, die een belangrijke iconografische bron vormen voor de geschiedenis van Brugge (de 'Handelskom' en 'Visser aan de Scheepsdaelebrug') en Oostende ('Gezicht op Oostende en de Havengeul').

- Het neerhof bestaat uit gaaf bewaarde hoevegebouwen in 1894 tot stand gekomen en met een kenmerkende uitwerking van de gevel voor die periode.

- De kapel, ingeplant aan het begin van een dreef, werd gebouwd in opdracht van de kasteelheer en vertoont typische neogotische kenmerken.

Sociaal-culturele waarde:

- Als zijnde een representatief voorbeeld van de luxueuze levensstijl van de gegoede burgerij die duidelijk hun stempel hebben gedrukt op het patrimonium van de Brugse rand. De verschillende kasteeltjes die de Brugse rand bewaart vormen een belangrijk aandeel van zowel de landschappelijke als architecturale rijkdom van dat gebied.

- Als zijnde een duidelijke illustratie van een typische opper- en neerhofstructuur waarbij de hoeve in oorsprong een noodzaak was binnen het gesloten economisch systeem, waarin de nederzetting in haar eigen behoeften moest kunnen voorzien.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, 5 juni 2009 en 4 december 2009 en 10 juni 2011 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994, 22 augustus 2006, 18 september 2009, 11 januari 2010 en 2 augustus 2011).

Brussel,

17 JULI 2012

Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand



Geert BOURGEOIS